

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бранка Загорца 2
Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0) 51 / 211 286
Факс: +387 (0) 51 / 211 312
e-mail: revizija@gsg-rs.org

**Извјештај о обављеној ревизији
финансијског извјештаја Министарства правде
за период 01.01. – 31.12.2001. године**

Број: РВ025-02

Бања Лука, 02.08.2002. године

Извјештај Главног ревизора

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства правде Републике Српске и то: биланса стања на дан 31.12.2001. године, биланса успјеха за период 01.01. – 31.12.2001. године, биланса новчаних токова за период 01.01.2001.-31.12.2001. године.

За финансијске извјештаје одговорно је руководство Министарства правде. Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са: Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, Ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију Босне и Херцеговине и Стандардима ревизије Републике Српске. Ови стандарди налажу нам да ревизију планирамо и извршавамо на начин који омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне грешке. Ревизија укључује испитивања доказа на бази провјере узорка који поткрепљује износе и објелодањивања у финансијским извјештајима. Ревизија такође укључује оцјену примјењених рачуноводствених начела, значајних процјена и одлука руководства, општу презентацију финансијских извјештаја, усклађеност и документованост финансијских трансакција. Сматрамо да ревизија коју смо извршили обезбјеђује разумну основу за изражавање мишљења.

У Министарству правде није успостављен рачуноводствени систем, није организована евиденција главне књиге.

Биланс стања, Биланс успјеха и Биланс новчаних токова, као и остали финансијски извјештаји су сачињени на бази приручних евиденција и достављени Министарству финансија 09.05.2001. године, то јест након израде Извјештаја о остварењу буџета за 2001.годину. Консолидовани финансијски извјештаји су достављени Министарству финансија за закашњењем 17.05.2001.године.

Није успостављен систем интерне контроле, која би својим функционисањем омогућила законито, намјенско и правилно трошење буџетских средстава.

Према нашем мишљењу због свега горе наведеног финансијски извјештаји не приказују реално и објективно стање Министарства правде на дан 31.12.2001. године.

Бања Лука 02.08.2002. године

Главни ревизор

Бошко Чеко

САДРЖАЈ

1	УВОД	1
2	ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	2
3	НАЛАЗИ	3
3.1	Рачуноводствени систем и систем интерне контроле	3
3.2	Ставке које одређују Биланс стања	5
3.3	Ставке које одређују Биланс успјеха	6
4	ЗАКЉУЧЦИ	8
5	ПРЕПОРУКЕ	8

1 Увод

Министарство правде (у даљем тексту Министарство) је организовано и функционише у складу са:

- Законом о Влади РС (Сл. Гл. РС бр. 03/97),
- Законом о министарствима (Сл. Гл. РС бр. 03/97, 10/98, 18/99).

Министарство врши управне и друге стручне послове, који се односе на организацију и рад: судова, јавних тужилаштава, јавних правобранилаштава, судова за прекршаје, адвокатура и служби правне помоћи, казнено–поправних и васпитно-поправних организација, извршење кривичних и прекршајних санкција, пословање привредних јединица казнено поправних и васпитно-поправних организација, међународну правну помоћ из надлежности правосудних органа, помиловање, инспекције и друге послове који му се ставе у надлежност.

Сједиште Министарства је у Бањалуци.

Министарство има организациону аутономију, самостално планира финансијска средства, која су саставни дио буџета (буџетски раздио бр. 10). Буџетски раздио 10 обухвата поред министарства и све правосудне, казнено–поправне и васпитно-поправне институције и институције правне помоћи.

Финансијско пословање Министарства се обавља преко жиро рачуна број 562-099-00010851-48, код Развојне банке а.д. у Бањалуци, а остали нижи буџетски потрошачи, који су у саставу буџетског раздјела 10, финансијске трансакције су обављали преко својих жиро рачуна.

Основну дјелатност Министарства обављају Министар, Замјеник министра, Савјетник министра и 28 запослених, организованих у три ресора, секретеријат и одјељење за нормативно-правне послове. Радом ресора управљају помоћници министра за одређени ресор, а радом секретеријата, Секретар министарства. Економско финансијске и рачуноводствене послове обављају два запослена, шеф рачуноводства и благајник. Ови послови треба да се обављају у складу са:

- Законом о буџету, (Сл. Гл. РС бр. 04/00),
- Законом о извршењу буџета, (Сл. Гл. РС бр. 18/01),
- Законом о рачуноводству, (Сл. Гл. РС бр. 18/99),
- Законом о финансијском пословању, (Сл. Гл. РС бр. 05/93, 19/93),
- Општим колективним уговором, (Сл. Гл. РС бр. 13/ 98),
- Посебним колективним уговором за област правосуђа (Сл.Гл. РС бр. 13/98)
- Посебним колективним уговором за запослене у области управе у РС (Сл.Гл. бр. 18/98 и 37/01),

- Законом о поступку набавке роба и услуга и уступању радова (Сл.Гл.РС бр. 20/01),
- другим законима и подзаконским актима (уредбама, одлукама, правилницима, упутствима и др.).

За податке исказане у финансијском извјештају одговорано је Министарство.

За контролу података исказаних у рачуноводству одговорна је буџетска контрола Министарства финансија.

Наша одговорност је да изразимо мишљење о подацима у рачуноводству и о финансијском извјештају.

2 Предмет, циљ и обим ревизије

Ревизија је планирана, најављена и спроведена у складу са чланом 12 – 14 Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске (Сл. Гл. бр.18/99), у складу са ИНТОСАИ ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију Босне и Херцеговине (Сл. Гл. бр. 20/01) и Стандардима ревизије Републике Српске.

Предмет ревизије је финансијски извјештај о извршењу буџета у Министарству РС за 2001. годину (буџетски раздио број 10, подраздио 0)

Циљ ревизије је да омогући ревизору да формира мишљење о предмету ревизије.

Обим ревизије . Ревизија је обављена испитивањем, тестирањем и прикупљањем ревизијских доказа (докумената, изјава, аката) о материјално значајним износима у појединачне финансијске извјештаје нижих буџетских корисника, који припадају Министарству правде, утврдили да су исти исказали непореске приходе у износу наведеном у Извјештају, а да исте приходе нису пријавили Буџету РС - Министарству финансија, у складу са чланом 9, став 1 Закона о буџету РС. Акт Министарства правде бр.01/2-323-65/01'од 18. 5. 2001.године, а односи се на стављање ван снаге свога акта бр. 03/2-412-977/00 од 07.12.2000.године у вези са наплатом судске таксе, није у цијелости испоштована од стране основних судова. Ово потврђује и Записник о извршеној контроли у Основном суду у Бањалуци од стране Буџетске инспекције из марта 2002.године, која је констатовала да је Основни суд у Бањалуци у 2001. години вршио наплату такса у складу са актом бр. 03/2-412-977/00, који је према Приговору укинут.

Министарство правде је у законском року доставило Приговор на Извјештај о обавњеној ревизији . Разматрајући Приговор Главни ревизор је установио:

Алинеја 1 Приговора представља потврду налаза из Извјештаја.

Алинеја 2, која се односи на налаз ревизије о неевидентирању непореских прихода Главни ревизор не прихвата из разлога, што су ревизори у свом извјештају, а увидом у појединачне финансијске извјештаје нижих буџетских корисника, који припадају Министарству правде, утврдили да су исти исказали непореске приходе у износу наведеном у Извјештају, а да исте приходе нису пријавили Буџету РС - Министарству финансија, у складу са чланом 9, став 1 Закона о буџету РС. Акт Министарства правде бр.01/2-323-65/01'од 18. 5. 2001.године, а односи се на стављање ван снаге свога акта бр. 03/2-412-977/00 од 07.12.2000.године у вези са наплатом судске таксе, није у цијелости испоштована од стране основних судова. Ово потврђује и Записник о извршеној контроли у Основном суду у Бањалуци од стране Буџетске инспекције из марта 2002.године, која је констатовала да је Основни суд у Бањалуци у 2001. години вршио наплату такса у складу са актом бр. 03/2-412-977/00, који је према Приговору укинут.

Алинеја 3 Приговора се односи на трошкове оправке аутомобила. Министарство је доставило дио фактура, које садрже податке о регистарском броју возила, која припадају овом министарству и Главни ревизор прихвата примједбу. Министарство правде није документовало фактуре број 800 од 29.06.2001.год. и фактуру бр 27/2001 од 23.02. 2001.године, које су основа за констатацију у налазу ревизије, тако да се налаз у извјештају не мијења. Прихватање примједбе од стране Главног ревизора је у смислу да наведена два рачуна не чине материјално значајну грешку (укупан износ ова два рачуна је 823,00 КМ) у односу на укупне трошкове оправке и одржавања аутомобила.

Алинеја 4 Примједбе се односи на налаз у вези одступања од дозвољеног износа признавања трошкова употребе мобилног телефона у службене сврхе. Главни ревизор прихвата примједбу јер одступања од дозвољеног износа нису материјално значајна ставка у односу на укупне трошкове за мобилне телефоне. Налаз у извјештају остаје, јер је Министарство правде уз Приговор доставило документацију о плаћању мобилних телефона из благајне, а није доставило документацију плаћања мобилних телефона преко жиро рачуна, која би негирала налаз ревизора.

Вјерујемо да проведена ревизија омогућава да са разумним увјерењем изразимо наше мишљење.

3 Налази

3.1 Рачуноводствени систем и систем интерне контроле

Ревизијом је утврђено да Министарство није поступило по препорукама Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске (Извјештај бр. РВ030-01 од 19.07. 2001. године).

Ревизијом је утврђено да је 117 нижих буџетских потрошача на вријеме доставило финансијске извјештаје надлежном Министарству. Министарство је на бази финансијских извјештаја нижих буџетских јединица сачинило консолидовани финансијски извјештај за буџетски раздио 10, који представља прости збир појединачних финансијских извјештаја и доставило га са закашњењем надлежном министарству 17.05.2002. године. Како Министарство није до 28.02.2002. године доставило финансијске извјештаје Министарству финансија, те консолидовани финансијски извјештај до 31.03.2002. године Министарство је поступило супротно одредбама Закона о рачуноводству (Сл.Гл. РС бр.18/99) и Правилнику о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета у Републици Српској (Сл. Гл. РС бр.20/01).

Министарство је вршило финансијске трансакције преко благајне и жиро рачуна, набавке основних средстава, наплате из буџета и властитих прихода, као и трошење новчаних средстава, а да исте није књиговодствено евидентирало у складу са члановима 53 – 57 Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за

кориснике прихода буџета Републике, општина, градова, буџетских фондова и јавних фондова.

Ревизијом је утврђено да осим потписа на вирманима овлаштеног потписника жиро рачуна, основна изворна документација, коју углавном чине рачуни добављача није овјеравана потписом радника запосленог у Министарству и да има случајева да се у опису рачуна не наводи јасно на шта се исти односи (оправка возила).

За планирање и спровођење интерне контроле по Закону о буџету надлежна је буџетска контрола Министарства финансија. Буџетска контрола у току 2001. године није извршила контролу финансијског пословања у Министарству те се може дати оцјена да буџетска контрола као облик интерне контроле није функционисала у овом министарству.

Попис основних средстава, новчаних средстава, обавеза и потраживања је обављен на дан 31.12.2001.године и сачињен је извјештај о обављеном попису. Извјештај су потписали чланови комисије, коју је именовао Министар.

Пописне листе не садрже вриједност свих основних средстава(није унешена укупна вриједност за опрему и канцеларијски намјештај и појединачне вриједности аутомобила). По предходном извјештају ревизије РВ030-01, Министарство је располагало са стамбеним фондом, а исти није обухваћен пописом. Ово указује да је Министарство поступило супротно одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања стварног са књиговодственим стањем .

Извјештај о попису новчаних средстава обавеза и потраживања у Министарству на дан 31.12.2001. године садржи следеће вриједности:

- новчаних средстава у износу	3.842,92 КМ
- потраживања у износу	247.840,00 КМ
- неизмирених обавеза у износу	163.509,70 КМ

Ревизијом је утврђено да су 31.12.2001. године неизмирене обавезе износиле 276.623,88 КМ. **Обавезе према добављачима су исказане у мањем износу за 113.116,18 КМ.**

У Извјештају о попису новчаних средстава, потраживања и обавеза нису исказане обавезе према радницима за 2000. годину у износу 2.885,60 КМ и за 2001. годину у износу 68.347,80 КМ.

Обзиром да у Министарству није организовано рачуноводство у складу са Законом о рачуноводству, Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета у РС, Правилником о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова, буџетских фондова и јавних фондова, рачуноводственим стандардима РС, књиговодственим начелима Финансијски извјештаји овог министарства не даје поуздану основу о средствима и изворима средстава, трошењу и контроли трошења буџетских средстава.

3.2 Ставке које опредељују Биланс стања

Средства са жиро рачуна су враћена у Буџет РС у складу са Наредбом Министра финансија (Сл. Гл. бр. 70/ 2001). Новчана средства на благајни у износу 3.842,92 КМ задржана су у благајни Министарства, што је у супротности са наведеном Наредбом.

Министарство потражује средства од Владе Брчко Дистрикта у износу од 247.840,00 КМ, на основу испостављених фактура, на бази уговора бр.0-010/4-1555/01, а да исто није евидентирало у свом књиговодству.

Ревизијом смо утврдили да је Министарство током 2001. године набавило и ставило у функцију основних средстава у вриједности од 44.837,74 КМ.

Министарство је у Извјештају о попису обавеза и потраживања на дан 31.12.2001. године исказало неизмирене обавезе према добављачима у износу од 163.509,70 КМ, а од тога се на обавезу према Републичкој дирекцији робних резерви односи 159.169,83 КМ. Међутим, ревизијом је утврђено да су обавезе Министарства према Републичкој дирекцији робних резерви 272.295,01 КМ, а укупне обавезе према добављачима износе 276.634,88 КМ.

Посебно истичемо да је стање неизмирених обавеза према добављачима у току ревизије било тешко утврдити, јер Министарство нема организован систем рачуноводства па тиме не постоји могућност праћења промета на конту Обавезе према добављачима.

Обавезе према радницима за бруто плате за јуни, јули и децембар 2001. године износе 68.347,80 КМ.

Укупне обавезе према радницима за плате из 2000. године су износиле 73.013,40 КМ. Обавезе по овом основу у периоду 2001. године исплаћене су у износу од 70.127,80 КМ, а није измирен износ од 2.885,60 КМ, који се односи на порезе и доприносе за децембар 2000. године.

Ревизијом је утврђено да створене а неизмирене обавезе према добављачима и обавезе према радницима за јуни, јули и децембар 2001. године, као и обавезе за порезе и доприносе за децембар 2000. године Министарства правде износе 347.868,28 КМ (276.634,88 + 68.347,80 + 2.885,60).

Обзиром да у Министарству није успостављен рачуноводствени систем и вођење пословних књига у складу са чланом 53 Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова, буџетских фондова и јавних фондова ревизија није могла утврдити вриједност средстава и извора средстава.

3.3 Ставке које одређују Биланс успјеха

Како је већ истакнуто да не постоји организовано књиговодство код овог министарства, у току ревизије је извршен увид у мјесечне извјештаје и правдање дозначених буџетских средстава, по којима се констатује слиједеће :

П Р И Х О Д И :

приходи из буџета	698.986,83
властити приходи	75.789,06
грантови	69.500,00
приход од буџета за ПиО и здравствено осигурање	18.661,18
У к у п н о	862.937,07

Р А С Х О Д И :

бруто плате	336.619,46
материјални трошкови	401.585,11
материјални трошкови за Републичку дирекцију робних резерви	272.295,01
У к у п н о	1.010.499,58

Ревизијом је утврђено да су нижи буџетски корисници у оквиру Министарства правде остварили властите непореске приходе у износу од 5.274.392 КМ. Министарство правде је према Извјештају Министарства финансија РС приказало непореске приходе у износу од 75.789 КМ .

Дакле ово министарство—његове ниже потрошачке јединице остварени непорески приход у износу од 5.198.603 КМ није приказало Министарству финансија РС .

Наведене непореске приходе су остварили:

1. Министарство правде	75.789 KM
2. Врховни суд	13.217 KM
3. Републичко јавно тужилаштво	5.826 KM
4. Републичко јавно правобранилаштво	122.539 KM
5. Окружни судови	145.693 KM
6. Окружна јавна тужилаштва	27.849 KM
7. Основни судови	2.125.443 KM
8. Основна јавна тужилаштва	13.814 KM
9. Судови за прекршаје	2.170.801 KM
10. КП домови	464.725 KM
11. Окружни затвори	102.993 KM
12. Канцеларија за људска права	3.817 KM
13. Високи судски савјет	736 KM
14. Високи тужилачки савјет	1.150 KM
<hr/>	
У к у п н о	5.274.392 KM

Наведена средства буџетски корисници су утрошили за финансирање текућих расхода.

Прегледом фактура за оправку аутомобила је утврђено да недостају подаци о регистарском броју возила на основу којих можемо утврдити да ли то возило припада овом министарству.

Ревизијом је утврђено да је Министарство на основу Закључка Владе РС донијело Одобрење о кориштењу мобилног телефона за службене потребе, а да исту није испоштовало (плаћање рачуна преко дозвољеног износа), што показује уплата преко жиро – рачуна од 29.06.2001. за рачун бр. 01-111623/2001 од 13.06.2001. године.

4 Закључци

1. Министарство није поступило по препорукама Главне службе за ревизију по ревизијском извјештају бр. РВ025-01 од 19.07.2001. године.
2. Рачуноводствени систем Министарства није организован у складу са одредбама Закона о рачуноводству, Закона о буџету и Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за правна лица кориснике буџета и да нема поуздану основу за управљање, располагање, трошење и контролу трошења буџетских средстава.
3. Приликом израде консолидованог финансијског извјештаја, Министарство није поступило у складу са Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета РС.
4. Попис основних средстава обавеза и потраживања није спроведен у складу Правилником о начину и роковима вршења попис и усклађивања стварног са књиговодственим стањем.
5. Образци: Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс новчаних токова, Годишњи извјештај о остварењу буџета и Посебни подаци о платама и броју запослених сачињени су на бази непотпуних приручних евиденција, са закашњењем, а приликом израде истих није поштован Правилник о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета у Републици Српској и податке у наведене обрасце није уносило из књиговодствених евиденција.
6. Ово министарство је исказало мање обавезе према добављачима за 113.116,18 КМ.
7. Ниже потрошачке јединице овог министарства су оствариле непореских прихода у износу од 5.198.603 КМ, а да за исти Министарство није доставило извјештај Министарству финансија, како би наведени износ био укључен у Извјештај о остварењу буџета РС.

5 Препоруке

У складу са утврђеним закључцима препоручује се Министру правде слиједеће:

1. Рачуноводствени систем у Министарству организати да функционише на начин који обезбјеђује поуздану основу за управљање, располагање, трошење и контролу трошења буџетских средстава. Успоставити рачуноводствене политике које ће уз организован и функционалан рачуноводствени систем омогућити потпуну примјену рачуноводствених начела и рачуноводствених стандарда.

2. У Министарству успоставити контролне поступке интерне контроле која ће омогућити законито, правилно и намјенско трошење буџетских средстава.
3. Попис основних средстава, потраживања и обавеза спроводити у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем и на тај начин обезбједити да попис у суштинском смислу буде облик контроле.
4. Успоставити евиденције и вођење пословних књига према захтјеву Правилника о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета републике, општина и градова, буџетских фондова и јавних финдова.
5. Извршити консолидоване обрачуне на нивоу Министарства у складу са одредбама Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета РС (чланови 48-59).
6. Редовно извјештавати Министарство финансија о властитим непореским приходима.